

T. C.
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ

COĞRAFI İŞARET TESCİL BELGESİ

Tescil No : 75
Başvuru Tarihi : 14.11.2003
Başvuru No : C 2003/025
Yayın Tarihi : 11.04.2004
Türü : Menşe Adı
Başvuru sahibinin Kimliği : Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Akşehir İlçe
Müdürlüğü
Başvuru Sahibinin Adresi : Akşehir KONYA
Coğrafi İşaret : AKŞEHİR KİRAZI
Coğrafi Sınırları : Akşehir – Konya ve Sultandağı - Afyon
Kullanılacağı Ürün : Kiraz

Teknik özellikleri ve denetim biçimi ekte verilen coğrafi işaret 11.04.2004 tarih ve 25430 sayılı Resmi Gazete’de ilan edilmiş ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname’nin 12 nci maddesi gereğince 11.04.2004 tarihinden geçerli olmak üzere tescil edilmiştir.

218
43
Doç. Dr. Yusuf BALCI
ENSTİTÜ BAŞKANI

Uzman : Hakan Kızıltepe 02/08/2005
Dai. Bşk. : Kutay Kumbasar 02/08/2005
Ens. Bşk. Yrd.: Memduh Murat 02/08/2005

TÜRK PATENT [] ENSTİTÜSÜ

Başvuru Tarihi : 14.11.2003
Başvuru No : C 2003/025
Başvuru Sahibi : Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Akşehir İlçe Müdürlüğü
Adresi : Akşehir/KONYA
Ürünün Adı : Kiraz
Coğrafi İşaretin Türü : Menşe Adı
Coğrafi İşaret : Akşehir Kirazı
Kullanım Biçimi : Markalama
Üretim Alanı : Konya – Akşehir ve Afyon – Sultandağı
Sinonimi : Akşehir Napolyonu
Kökeni : Allahdiyen
Gelişme Özellikleri : Kuvvetli ve yaygın dallı gelişen, uzun ömürlü bir çeşidimizdir.
Meyve Özellikleri : Sınıf : Bigarreau ,Olgunluk Zamanı : Mevsimsel özelliklere göre değişmekle beraber genellikle 20 Haziran - 20 Temmuz tarihleri arasında hasat periyodu olan geç olgunlaşan bir çeşittir. Meyve Sapı : 48-50 mm. uzunluğunda, ince bir sap yapısına sahiptir. Şekil : Geniş kalp şeklindedir. İrilik : Çok iri, 9-13 gr. ağırlığındadır. Eni 26.50-32 mm, boyu 27-29 mm'dir. Renk : Parlak, koyu kırmızıdır. Meyve Eti : Çok sert, gevrek, sulu, çok lezzetli ve özel bir aromaya sahip çok kaliteli bir çeşittir. Meyve eti kabuk rengine göre daha açık renklidir. Çekirdek : Ortalama 0,3-0,4 gr. ağırlığında olup ete çok az bağlıdır. Dölleyicileri : Kendine kısır olup mutlaka yabancı tozlaşma ve döllemeye ihtiyaç duymaktadır. Starks Gold, Merton Late, Lambert, Bigarreau Gaucher, Noble, Jübiile ve Akşehir bölgesinde yetişen yerli çeşitlerimizden Gilli gibi çeşitler dölleyiciler arasında yer almaktadır.

Diğer özellikler: Konya-Akşehir ve Afyon-Sultandağı İlçelerinde yetiştirilen bu çeşidimiz meyve çatlaması yapmadığı gibi uzun yol koşullarına çok dayanıklıdır. Meyve sapı tüketiciye ulaşıncaya kadar uzun süre canlılığını korumakta ve yeşil kalmaktadır.

En x Boy 26.50x27.83mm, Et/Çekirdek Oranı %16.98, Kg'da Dane Sayısı 87 adet, renk parlak koyu kırmızı, Asitlik %0.57, Ham Protein %1.77, Ham Yağ %0.35, Toplam Şeker %14.86, Metabolik Enerji 71.69kcal/100g, Vitamin C 9.43mg/100g, Çinko 2.50mg/kg, Demir 2.59mg/kg, Kalsiyum 29.25mg/kg, Magnezyum 73.22mg/kg, Potasyum 1166.27mg/kg, Sodyum %33.21'dir.

Ayırt Edici Özelliği: İklim etmenlerinin bitki örtüsünün sahaya yerleşmesini, gelişmesini ve büyümesini doğrudan etkilediği, dolaylı olarak çözülme ve toprak oluşumunda önemli rol oynadığı bilinmektedir. Bu nedenle Akşehir Kirazını diğer yöre kirazlarından ayırt eden faktörler çevresel ve niteliksel özellikleriyle maddeler halinde aşağıda belirtilmiştir.

- 1- Akşehir Kirazının çapı 26 mm.'den büyüklük oranı %80-90 aralığındadır.
- 2- Akşehir Kirazı; bölge adaptasyonu, fizyolojik gelişimi ve ekonomik ömrü üst seviyelerde olan bir ürünüdür. Periyodisite göstermez ve genellikle istikrarlı bir verim sürecine sahiptir.
- 3- İlçemizin kuzeyinde yer alan Akşehir Gölü ve kuzeybatısındaki Eber Gölü ile güneyindeki Sultan Dağlarının oluşturduğu mikroklima iklimi nedeniyle Akşehir Kirazının istediği uygun ortam oluşmakta (ısı,nem,yağış,güneşlenme,soğuklanma isteği ve don zararı gibi) ve Akşehir Kirazından kendine has bir aroma, tad ve lezzete sahip, en iyi kalitede meyve alınmaktadır.
- 4- Bölgede yaz aylarında nem oranı 60%'dan aşağı düşmemekte ve yeterli derecede nemli bir ortam olduğundan Kirazın olgunlaşma dönemindeki sıcaklarda meyvenin su kaybı minimum seviyede kalmakta ve ani olgunlaşma riski ortadan kalmaktadır. Bu riskin en az seviyede olmasıyla kiraz meyvesinin şeker oranı düşük, asiditesi normal seviyelerde kalmaktadır. Meyve etinin gevrek bir yapıya sahip oluşu, sertliği, sululuğu ve hafif mayhoşumsu özelliğiyle tüketiminde ve damak tadı olarak çok kaliteli bir çeşittir.
- 5- Mikro-klima özelliği, merkezde yer alan Akşehir'de üst düzeyde etkisini hissettirir. Bu özellik Akşehir Kirazı'nın istediği uygun ortamı fazlasıyla sağlar. İlçemizde Atakent, Gölçayır, Değirmenköy, Yeniköy, Saray, Ulupınar, Engili, Gedil, Ilıcak ve Çakıllar gibi kasaba ve köylerimizde temel ürün olarak yetiştirilmektedir.
- 6- Akşehir kirazının yaşam alanını oluşturan topraklar ise verimli fraksiyona sahip topraklardır. Yaklaşık olarak eşit oranlarda kum, kil ve silt içeren, su tutma ve hava kapasitesi iyi, drenajı, su geçirgenliği yeterli olan (tınlı) topraklardır. Bu verimlilik Akşehir'de uygun iklimle birleşince sık bitki örtüsünü desteklemekte ve organik maddece zengin, madde çevrimi yüksek dengeli bir ekosistem oluşmaktadır. Bölgemize ait uzun yıllar yağış ortalaması 550-610 mm. arasında değişmektedir.
- 7- Bölgemizdeki kiraz yetiştiriciliğinde ticari (kimyevi) gübre mümkün olduğunca kullanılmamakta olup her yıl düzenli, ağırlıklı ve dengeli bir çiftlik (hayvan) gübresi kullanımı sayesinde toprağın organik maddece zenginleştirilmesi düzenli, kaliteli bir verimle lezzet ve aromaca farklı bir kiraz ürünü alınmasında anahtar rol oynamaktadır.

Denetim : Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Akşehir İlçe Müdürlüğü koordinatörlüğünde, Akşehir Ziraat Odası temsilcisi, Akşehir Ticaret ve Sanayi Odası temsilcisi, TKB Akşehir İlçe Müdürlüğü'nden uzman bir teknik eleman, Akşehir Sağlık Grup Başkanlığı temsilcisi ve Bölge üreticilerinden, ilgili kooperatiflerden ve/veya Üretici Derneklerinden bir temsilci olmak üzere Komisyon Başkanı hariç en az 3 kişiden oluşacak Komisyon tarafından amaç ve usulüne uygunluk denetimi yapılır. Denetim sırasında prosedüre uymadığı ortaya çıkan kişi ve kurumlar hakkında gerekli yasal işlemin yapılması için ilgili mercilere başvurmak üzere denetim raporu komisyon tarafından tanzim edilir. Rapor sonucuna göre ilgili yerlere gerekli müracaatları yapmakla TKB Akşehir İlçe Müdürlüğü yükümlüdür. Denetimlerde gerekli görülen Laboratuvar analizleri, T.K.B. Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde yapılabilir.

Denetim Sıklığı : Yukarıda bahsedilen Komisyon, yılda en az 3 kez denetim yapar. Bu denetimlerin en az ikisi Akşehir Kirazının hasat ve ihracatının yapıldığı Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında gerçekleştirilir. Coğrafi işaretin Üreticiler, Üretici kuruluşlar, Pazarlamacı ve İhracatçı Firmalar tarafından kullanılması için T.K.B. Akşehir İlçe Müdürlüğüne müracaat edilir. Coğrafi işaretin amacına uygun ve iyi niyetli olarak kullanılacağına dair ikili protokol yapılarak coğrafi işaretin şekli ilgili ürün ambalajı üzerinde kullanılabilir.